

UŽKREČIAMŪJŲ LIGŲ IR AIDS CENTRAS

Sveikatos apsaugos ministerijos
Finansų ir turto valdymo skyriaus vedėjai
Vidai Sabalienei

2012-02-24 Nr.4R- 2

UŽKREČIAMŪJŲ LIGŲ IR AIDS CENTRO 2011 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDŲ SĄMATŲ ĮVYKDYMO ATASKAITŲ SUDARYMO

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

1. Bendra informacija

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras (toliau - centras) yra Lietuvos Respublikos valstybės įstaiga, vykdanči įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas sveikatos apsaugos srities valstybės valdymo funkcijas ir organizuojanti ir vykdanči užkrečiamųjų ligų profilaktiką ir kontrolę, siekiant mažinti Lietuvos gyventojų sergamumą, mirštingumą ir neįgalumą.

Centro buveinės adresas: Nugalėtojų g. 14D, 10105 Vilnius, Lietuva. Telefonas (8 5)-2300123, faksas (8 5) 2767968. Elektroninio pašto adresas: ulac@ulac.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, indentifikavimo kodas 302427477. Centras yra viešas juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu. Centras įregistruotas Juridinių asmenų registre 2009 metų rugpjūčio 18 dieną. Centras yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto. Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro steigėja yra Sveikatos apsaugos ministerija.

Centras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos konstitucija (Žin., 1992, Nr.33-10140), Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu (Žin., 1995, Nr.104-2322), Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu (Žin., 1994, Nr.63-1231; 1998, Nr.112-3099), Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstatymu (Žin., 1996, Nr.66-1572; 1998, Nr. 109-2995) , Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu (Žin., 2002, Nr.56-2225), kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais įstatymais ir teisės aktais, taip pat Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro nuostatais (LR SAM įsakymas 2009 m. birželio 1 d. Nr. V-429 „Dėl užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro nuostatų patvirtinimo“).

Centras sudaro ir teikia atskirus žemesniojo lygio finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius. 2011 metų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas pagal 2011 metų gruodžio 31 d. duomenis. Finansinėse ataskaitose pateikiami duomenys išreikšti Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais – litais ir centais.

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro atliekamos funkcijos išreikštos ir apibrėžtos Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, centro nuostatais ir kitais teisės aktais.

Centro veikla organizuojama vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro patvirtintais veiklos planais, rengiamais vadovaujantis strateginio planavimo metodika ir derinamais su Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, Valstybės ilgalaikės raidos strategija, kitais strateginio planavimo dokumentais.

Centro direktorius yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas.

Centras vykdo veiklą nuo 2009 metų spalio 1 d., kai vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. V-399 buvo reorganizuoti ir apjungti Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės ir Lietuvos AIDS centrai. Centras organizuoja ir vykdo užkrečiamųjų ligų profilaktiką ir kontrolę siekiant mažinti Lietuvos gyventojų sergamumą, mirštamumą ir neįgalumą.

2011 metais centras vykde valstybės **sveikatos priežiūros užtikrinimo** funkcijas pagal šias programas:

1. Visuomenės sveikatos stiprinimas (programos kodas – 02.310);
2. Visuomenės sveikatos stiprinimo (pajamų įmokos) (programos kodas – 02.410).

Papildomai centras vykde šiuos projektus:

1. "HBV-HCV-ŽIV: trejopas pavojus Europos jaunimui. Tinklinis bendradarbiavimas sprendžiant su hepatitu B,C ir ŽIV liga susijusias problemas".
2. Jaunimo rizikos elgsenos prevencija (SUNFLOWER).

Centro finansiniai metai prasideda sausio 1d. ir baigiasi gruodžio 31 d. Centras neturi pavaldžių vienetų. Centras neturi kontroliuojamų ir asocijuotų subjektų. Centras turi teritorinių skyrių adresu Kalvarijų g. 143, Vilnius. Teritorinio skyriaus veikla nesiskiria nuo centro pagrindinės veiklos.

2011 metų vasario 28 d. direktoriaus įsakymu Nr.1V-4 vadovaujantis centro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. V-399 „Dėl Lietuvos AIDS centro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr.67-2721;2010, Nr.102-5318) 17.4 punktu, patvirtintas naujas, sumažintas 5 etatais pareigybių sąrašas. Iš viso patvirtinti 54 etatai.

2012 m. gruodžio 31 d. užimtų pareigybių skaičius sudarė 43,75, o dirbančių darbuotojų skaičius – 47.

Ataskaitinio laikotarpio sąmata pagal aukščiau išvardintas programas sudarė 2 937,8 tūkst. Lt, iš jų gauta ir panaudota asignavimų – 2 796,1 tūkst. Lt. Vidutinis sąmatos įvykdymo procentas – 95 %. Užsitęsus viešojo pirkimo procedūroms liko nepanaudotos pajamų įmokų programos lėšos.

II . Apskaitos politika

Centras taiko apskaitos politiką, užtikrinančią, kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, centras vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles.

Centro apskaitoje ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami ir finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas remiantis kaupimo, subjekto, veiklos tęstinumo, periodiškumo, pastovumo, piniginio mato, palyginamumo, atsargumo, neutralumo, turinio viršenybės prieš formą principais.

Sudarydamas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį centras vadovaujasi pinigų, subjekto, periodiškumo, pastovumo, piniginio mato apskaitos principais.

Apskaita centre tvarkoma pagal VSAFAS standartus vadovaujantis šiais įstatymais ir centro direktoriaus įsakymais patvirtintais dokumentais:

1. 1995.12.05 LR įstatymu Nr. I-1113, „Biudžetinių įstaigų įstatymas“;
2. 1995.12.05 LR įstatymu Nr. I-1114 „Dėl Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo įgyvendinimo“;
3. 2007.06.26 LR įstatymu Nr. X-1212 „Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas“;
4. 2001.11.06 LR įstatymu Nr. IX-574, „Buhalterinės apskaitos įstatymas“;
5. 1996.02.22 Archyv. departamento įsakymu Nr.13 „Dėl buhalterinės apskaitos dokumentų saugojimo terminų“;
6. 2001.05.14 LRV nutarimu Nr. 543 „Dėl LR Valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos patvirtinimo“;
7. 2009.05.27 LRV nutarimu Nr.1140 „Dėl Pavyzdinių tarnybinių automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“;
8. 2009.10.01 LR sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr.V-831 „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų sveikatos priežiūros viešojo sektoriaus subjektams“.

Centro direktoriaus įsakymais:

1. 2010.12.29 Nr.1V-84 „Dėl Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro buhalterinės apskaitos vadovo priedų patvirtinimo“
2. 2010.08.13 Nr. 1V-54 „Dėl Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro vidaus kontrolės taisyklių patvirtinimo“;
3. 2010.07.26 Nr. IV-52 „Dėl Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro buhalterinės apskaitos vadovo patvirtinimo“;
4. 2010.07.20 Nr.1V-49 „Dėl Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro bendrojo sąskaitų plano patvirtinimo“;
5. 2010.07.19 Nr.1V-48 „Dėl Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro direktoriaus 2009 m. spalio 9 d. įsakymo Nr.1V-8 „Dėl užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro viešųjų pirkimų komisijos sudarymo bei viešųjų supaprastintų pirkimų taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“;
6. 2010.05.11 Nr.1V-33 „Dėl Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro viešųjų pirkimų komisijos sudarymo bei viešųjų supaprastintų pirkimų taisyklių patvirtinimo“;
7. 2010.04.28 Nr.1V-27 „Dėl tarnybinių automobilių kuro sunaudojimo normų patvirtinimo“;
8. 2010.01.27 Nr.1V-5 „Dėl lėšų normatyvo perkamiems reagentams 2010 metais“;
9. 2010.12.29 Nr.1V-84 „Dėl Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro buhalterinės apskaitos vadovo priedų (aprašų) patvirtinimo“;
10. 2010.11.12 Nr. 1V-77 „Dėl pokalbių tarnybiniais mobiliaisiais telefonais“;
11. 2010.10.06 Nr.1V-64 „Dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės turto pardavimo viešame prekių aukcione tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Minimalios apskaitos politikos nuostatos

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas pripažįstamas, jei atitinka 13-ajame VSAFAS pateiktą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.

Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

Išankstiniai mokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami nematerialiojo turto sąskaitose.

Viso centro nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ribotas. Finansinėse ataskaitose rodoma įsigijimo savikaina, atėmus susikaupusią amortizacijos ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir amortizacijos normatyvai nustatyti ir patvirtinti centro direktoriaus 2009.12.30 įsakymu Nr.1V-39.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jo tarnavimo laikas ilgesnis nei vieneri metai, o visa įsigijimo vertė didesnė nei 1 tūkst. litų.

Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas centro direktoriaus 2009.12.30 įsakymu Nr.39 .

Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina pagal ilgalaikio materialiojo turto vienetus, kaip nurodyta ilgalaikio materialiojo turto centro tvarkos apraše.

Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę ir kultūros vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus susikaupusią nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

Ilgalaikio materialiojo turto vertė nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal konkrečius materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus centro direktoriaus 2009.12.31 įsakymu Nr.40.

Kai turtas perduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukaupto nusidėvėjimo ir, jei yra, nuvertėjimo sumos nurašomos.

Atsargos

Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ar grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas.

Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita kontrolės tikslais tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

Atsargos nurašomos pagal direktoriaus patvirtintas atsargų sunaudojimo ataskaitas mėnesiui pasibaigus.

Kuras nurašomas pagal kuro sunaudojimo ataskaitas ir kelionių lapus mėnesiui pasibaigus.

Gautinos sumos

Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu įvertinamos įsigijimo savikaina .

Vėliau ilgalaikės gautinos sumos ataskaitose rodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o trumpalaikės gautinos sumos – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Finansavimo sumos

Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ajame VSAFAS „, Finansavimo sumos“ nustatytus kriterijus.

Finansavimo sumos – centro iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirti centro nuostatuose nustatytiems tikslams pasiekti, funkcijoms atlikti ir vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir centro gautus arba gautinus pinigus ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas išlaidoms dengti ir kaip paramą gautą turtą.

Finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti ir finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti apima ir nemokamai gautą arba už simbolinį atlygį įsigytą nepiniginį turtą.

Finansavimo sumos kitoms išlaidoms dengti skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms kompensuoti. Finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, laikomos ir visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos skiriamoms nepiniginiam turtui įsigyti.

Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Finansiniai įsipareigojimai

Įsipareigojimai apskaitoje pripažįstami tik tada, kai įvykdomos visos sąlygos, nustatytos įsipareigojimams atsirasti kitu finansiniu turtu pagal 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimas“, 18-jo VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir po ataskaitinio laikotarpio įvykę įvykiai“, 19-jo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ ir 24-jo VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“ nuostatas.

Finansinius įsipareigojimus centras pripažįsta įsigijimo savikaina.

Centro apskaitoje įsipareigojimai pagal trukmę grupuojami į:

- Ilgalaičius – įsipareigojimai, kuriuos reikia įvykdyti po 12 mėn. nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos;
- Trumpalaikius – įsipareigojimai, kuriuos reikia įvykdyti per 12 mėn. nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos.

Įsipareigojimai apskaitoje registruojami pagal sąskaitas faktūras, perdavimo ir priėmimo aktus, žiniaraščius, buhalterines pažymas ar kitus jų pagrindimo dokumentus.

Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje centras turi teisinę prievolę ar neatšaukiamąjį pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi išteklių, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami.

Pajamos

Pajamos už mokamų paslaugų teikimą pripažįstamos, vertinamos, registruojamos apskaitoje ir pateikiamos finansinėse ataskaitose pagal 10-ąją VSAFAS nuostatą „Kitos pajamos“.

Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t.y. kurį suteikiamos viešosios paslaugos, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento. Beveik visos centro gaunamos pajamos iš veiklos, kuri pagal nuostatus priskiriama pagrindinei veiklai. Kitos veiklos pajamos priskiriamos atsitiktinės veiklos pajamoms. Pajamos įvertinamos ir veiklos rezultatų ataskaitoje parodomas tikrąja verte.

Finansavimo pajamų apskaitai taikomas 20-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Finansavimo sumos“. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos.

Sąnaudos

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos ar atliekami veiksmai vykdant paskirtas funkcijas, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos. Centras sąnaudas apskaitoje grupuoja pagal veiklos rūšis: pagrindinės veiklos sąnaudos ir finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos. Dar grupuojami sąnaudų straipsniai (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo ir amortizacijos, komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudos ir t.t.).

Centras apskaičiuoja mokėtinas sumas už kasmetines atostogas ir pripažįsta jas sąnaudomis vieną kartą per metus – gruodžio 31d. Išmokų už kasmetines atostogas (kaupiamąjį nedarbo laiką) sumų perskaičiavimas ir atitinkami rezultatai įtraukiami į apskaitą darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų ir įsipareigojimų darbuotojams sąskaitose.

Turto nuvertėjimas

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo pripažįstami apskaitoje pagal nuvertėjimo požymius. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį nustatoma, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra vidinių ir išorinių nuvertėjimo požymių, nustatoma turto atsiperkamoji vertė, kuri palyginama su turto balansine verte.

Ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažinti nuvertėjimo nuostoliai naikinami arba mažinami tik tada, jei po paskutinio jų pripažinimo pasikeitė įvertinimo prielaidos, pagal kurias buvo nustatoma to turto atsiperkamoji vertė. Tokiu atveju turto balansinė vertė turi būti didinama iki turto naujosios atsiperkamosios vertės. Šis padidinimas panaikina arba sumažina nuostolį dėl turto nuvertėjimo.

Ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintų išankstinių apmokėjimų ar kito trumpalaikio turto nuvertėjimo nuostolių panaikinimas ar sumažinimas apskaitoje registruojamas didinant išankstinių apmokėjimų ar kito trumpalaikio turto balansinę vertę ir ta pačia suma mažinant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos sąnaudas.

Sandoriai užsienio valiuta

Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame viešojo sektoriaus ir finansinės atskaitomybės standarte „Sandoriai užsienio valiuta“. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainavimo dieną registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų sąskaitose.

Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

Įvykių pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose taisyklės pateiktos 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimas, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

Pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie centro finansinę padėtį paskutinę laikotarpio dieną (koreguojantys įvykiai), atsižvelgiant į jų įtakos reikšmę parengtomis finansinėms ataskaitoms, parodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose. Reikšmingi nekoreguojantys įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui aprašomi aiškinamajame rašte.

Tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos.

Apskaitos politikos keitimas

Centras pasirinktą politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia centro finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba sąnaudų) vertinimo apskaitoje pakeitimas laikomas apskaitos politikos keitimu. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t.y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika taikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo.

Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ar neapibrėžto turto centras neturi, teisiniai ginčai nevyksta.

Apskaitos klaidų taisymas

Apskaitos klaidos taisomos vadovaujantis 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ nustatytais taisyklėmis.

Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,25 procento per praėjusius finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės arba 0,25 procento turto vertės.

Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

Finansinės būklės ataskaita pagal 2011 m. gruodžio 31 d. duomenis:

1 pastaba. Centras turi šių grupių nematerialųjį turtą: programinę įrangą, licencijas ir vaizdo filmai. Programinei įrangai nustatytas 1 metų tarnavimo laikas, vaizdo filmams – 2-jų metų tarnavimo laikas. Neriboto naudingo tarnavimo laiko nematerialiojo turto centras neturi.

Centro programinė įranga visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama veikloje. Jos išsigijimo vertė 760 071 Lt, likutinė vertė lygi nuliui.

Centras neturi turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, turto, užstatyto kaip išsipareigojimų įvykdymo garantija, ir nebenaudojamo turto.

Naujo turto, išgyto perduoti, ir patikėjimo teise perduoto kitiems subjektams turto centras neturi.

Informacija apie ilgalaikio nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta 13-jo VSAFAS „Nematerialusis turtas“ 1 priede.

2 pastaba. Centras turi šių grupių IMT, joms nustatytas naudingo tarnavimo laikas:

Turto grupės ir rūšys	Naudingo tarnavimo laikas metais	Išsigijimo vertė (litais)	Likutinė vertė (litais)
Pastatai		662 578,00	347 710,26
Kapitaliniai mūriniai, gelžbetonio, blokiniai pastatai (211)	100	662 578,00	347 710,26
Mašinos ir įrenginiai		262 861,00	46 795,43
Medicinos įranga (233)	6	215 287,00	38 276,53
Filmavimo, fotografavimo, mobiliojo telefono ryšio įrenginiai (235)	3	14 354,00	2 340,06
Radio ir TV, informacinių ir ryšių technologijų tinklų valdymo įrenginiai ir įranga (236)	8	31 662,00	6 178,84
Kitos mašinos ir įrenginiai (237)	15	1 558,00	0,00
Transporto priemonės		307 082,00	11 886,54
Lengvieji automobiliai ir jų priekabos ()	6	260 482,00	11 886,54
Autobusai, krovininiai automobiliai (243)	5	46 600,00	0,00
Kitos transporto priemonės	6		
Baldai ir biuro įranga		915 369,95	220 695,46

Baldai (251)	7	57 855,00	13 642,65
Kompiuteriai ir jų įranga (252)	4	747 853,12	198 918,81
Kopijavimo ir dauginimo technika (253)	4	27 863,00	986,08
Kita biuro įranga (254)	8	81 798,83	7 147,92
Kitas turtas		7 900,00	371,63
Ūkinis inventorių ir kiti reikmenys (283)	6	6 800,00	371,63
Spec. drabužiai ir avalynė	1		
Kitas ilgalaikis turtas (285)	5	1 100,00	0,00
Iš viso:		2 155 790,95	627 459,32

Turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įpareigojimų įvykdymo garantija, centras neturi.

Laikina nenaudojamo turto centras neturi.

Žemės ir pastatų, kurie nenaudojami įprastinėje veikloje ir laikomi vien tik pajamoms iš nuomos, taip pat neturime.

Turto, įsigyto pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kurio finansinės nuomos (lizingo) sutarties laikotarpis nėra pasibaigęs, neturime.

Sutarčių, pasirašytų dėl ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ateityje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, neturime.

Ataskaitiniu laikotarpiu turtas nebuvo pergrupuotas iš vienos turto grupės (dėl klaidų ar kitų neatitikimų) į kitą.

Centras neturi ilgalaikio materialiojo turto, priskiriamo žemės, kilnojamųjų ar nekilnojamų kultūros vertybių grupėms.

Centras neturi valstybės turto, perduoto akcinei bendrovei „Turto bankas“.

Ilgalaikio turto vertė nuo metų pradžios sumažėjo 199 456,05 Lt sukauptos amortizacijos sąskaita.

Informacija apie ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta 12-jo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 1 priede.

Vadovaudamasis 19-uju VSAFAS centras nebalansinėje sąskaitoje apskaito pagal panaudos sutartis gautą turtą. 2011 m. gruodžio 31 d. bendra pagal panaudos sutartis apskaitomo turto vertė įsigijimo savikaina – 455 910,00 Lt.

Pagal Valstybės turto panaudos sutartį iš Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie SAM (kodas 188748667) centras nuomojasi 46,96 m² (visuomenės skiepavimo paslaugoms teikti) ir 152,90 m² (skiepų sandėliavimui) ploto negyvenamąsias patalpas Vilniuje.

3 pastaba. Medžiagų, žaliavų ir ūkinio inventoriaus likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra 5 358 183,88 Lt. Jį sudaro ūkinio inventoriaus, esančio sandėlyje, vertė – 3 281,23 Lt. Ūkinės paskirties medžiagų ir kanceliarinių prekių likutis – 8 593,56 Lt., medikamentų (skiepų, dezinfekcinių medžiagų, smulkaus medicininio inventoriaus ir pan.) – 5 345 899,24 Lt, atsarginių dalių automobiliams – 71,99 Lt ir kuro – 337,86 Lt. Daugiausia perkame ir sunaudojame medikamentų, kadangi šios grupės apskaitomos pagrindinės medžiagos naudojamos skiepavimo paslaugoms teikti.

Centras neturėjo trečiųjų asmenų laikomų atsargų, be to, centras neturi ilgalaikio materialaus ir biologinį turto, skirtą parduoti.

Trumpalaikio turto likutis nuo metų pradžios sumažėjo 1 754 925,79 Lt. Buvo nurašyta neatlygintinai iš VLK gauta vakcina (pasibaigus galiojimo laikui), kuri sumažino atsargų likutį sandėlyje.

Eksploatuojamo trumpalaikio turto, apskaitomo iš balanso, vertė 2011 m. gruodžio 31 d. sudarė 285,2 tūkst. litų.

4 pastaba. Išankstinių apmokėjimų likutį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 37 429,66 Lt. Tai išankstiniai mokėjimai tiekėjams už kurą, paslaugas ir prekes.

5 pastaba. Per vienerius metus gautinos sumos sudaro 280 214,82 Lt. Gautinų sumų už suteiktas paslaugas likutis – 7 140,00 Lt, įvertinus gautinų sumų nuvertėjimą.

Gautinos sumos už teikiamas paslaugas (laboratorinius tyrimus) palyginus su 2010 m. gruodžio 31 d. padidėjo tik 6,3 lito, nes centras intensyviai dirba su skolininkais.

Sukauptų gautinų sumų likutį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (227 615,04 Lt) sudaro:

- 62 376,79 Lt – gautinų sumų pervestų pajamų už teikiamas mokamas paslaugas likutis;
- 158 257,54 Lt – sukauptos finansavimo pajamos, kurias sudaro iš valstybės biudžeto lėšų mokėtinos sukauptų atostoginių sumos.
- 6 890,71 Lt – sukauptos finansavimo pajamos iš biudžeto.

6 pastaba. Kitų gautinų sumų likutį (45 459,78 Lt) sudaro:

- 41 816,78 Lt – už elektros energijos tiekimą gyventojams;
- 2472,71 Lt – už gyventojų sunaudotą vandenį;
- 1170,29 Lt – teismo sprendimu priteistos sumos už gyventojų komunalines paslaugas palūkanos.

7 pastaba. Pinigų ir pinigų ekvivalentų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje – 127 812,21 Lt (pajamų lėšų už suteiktas paslaugas, pavedimų lėšų likutis). 2011 gruodžio 31 d. liko nepervestas specialiųjų lėšų likutis – 4 244,25 Lt už skiepavimo paslaugas.

8 pastaba. Finansavimo sumos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 6 127 144,12 Lt. Iš valstybės biudžeto lėšų gauta suma – 480 996,76 Lt. Iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų gautos sumos – 27 727,40 Lt, tarp jų iš Europos Sąjungos –14 365,72 Lt. Gautos ir gautinos finansavimo sumos iš kitų šaltinių sudaro 5 618 419,96 Lt, iš jų: 5 298 524,03 Lt – gautos Ligonijų kasų apmokėtos vakcinos, 45 459,78 Lt – gautinos iš gyventojų sumos už komunalines paslaugas, 74 714,06 Lt – gauta firmų ir kitų organizacijų parama konferencijų organizavimui.

Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikta 20-jo VSAFAS“ Finansavimo sumos“ 4 priede. Finansavimo sumų likučiai pateikti 20-jo VSAFAS „, Finansavimo sumos“ 5 priede.

9 pastaba. Trumpalaikiai įsipareigojimai sudaro 175 284,34 Lt. Iš jų tiekėjams mokėtinos sumos – 16 678,26 Lt, kurios palyginus su metų pradžia padidėjo 12 871,57 Lt.

Kreditorinis įsiskolinimas 2011 gruodžio 31 d. sudarė 17 026,80 Lt, iš jų:

- 706,26 Lt už ryšio paslaugas, suteiktas gruodžio mėnesį,
- 2 010,79 Lt už kurą ir transporto paslaugas,
- 2 591,67 Lt už medikamentus,
- 3 146,80 Lt už komunalines paslaugas,
- 8 571,28 Lt už kitas paslaugas.
- Atsiradę susiję su darbo santykiais įsipareigojimai – 348,54 Lt, nes liko nepervestas darbo užmokesčio socialinio draudimo mokestis už gruodžio mėnesį.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1K-432 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto „Su darbo santykiais susijusios išmokos“ (Žin., 2008, Nr.143-5725) apskaičiuotos darbuotojų nepanaudotos kasmetinės atostogos pripažintos sukauptomis gautinomis sumomis ir parodytos balansinėje sąskaitoje (158 257,54 Lt: iš jų 120 825,73 Lt darbo užmokestis, 37 431,81 Lt socialinio draudimo išmokos) (2011 m. gruodžio 31 d. duomenys).

10 pastaba. Sukauptas ankstesnių metų 125 830,44 Lt perviršis. Einamųjų metų perviršis padidėjo iki 128 671,43 Lt. Perviršis padidėjo 2 840,99 Lt todėl, kad 2011 m. centro gautos pajamos viršijo patirtas sąnaudas vykdant nurašyto turto pardavimą viešojo aukciono būdu. Gauta iš viso pajamų 4 650 Lt, aukciono vykdymo išlaidos – 1 127,62 Lt, pervesta 50 procentų pajamų į Valstybės biudžetą – 1 761,19 Lt. Centro poreikiams tenkinti liko iš viso 1 761,19 Lt, tai ir sudarė teigiamą veiklos pajamų ir išlaidų rezultatą. Centro grynasis perviršis atsispindi Veiklos rezultatų 3-jo VSAFAS „Veiklos rezultatų atskaita“ 2 priede ir Finansinės būklės 2-jo VSAFAS „Finansinės būklės atskaita“ 2 priede.

Veiklos rezultatų atskaita pagal 2011 metų gruodžio 31d. duomenis

11 pastaba. Veiklos rezultatų atskaitoje parodytos finansavimo pajamos –15 653 801,31 Lt. Finansavimo iš valstybės biudžeto likutis sudaro 9 593 432,91 Lt, iš jų:

- Ilgalaikiam turtui įsigyti (2011 m. priskaičiuoto nusidėvėjimo suma) – 67 671,99 Lt;
- Atsargoms (panaudotų medikamentų, ūkinio inventoriaus, kanceliarinių prekių panaudojimas įstaigos reikmėms) –7 127 437,53 Lt;
- Kitoms išlaidoms (didžiausią dalį sudaro darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidos) –2 398 323,39 Lt.

Finansavimo pajamos iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų sudaro 155 101,14 Lt, iš jų ilgalaikiam turtui įsigyti (2011 m. priskaičiuoto nusidėvėjimo suma) – 651,18 Lt, kitoms išlaidoms – 154 449,96 Lt.

Finansavimo pajamos iš kitų šaltinių sudaro 5 582 924,75 Lt, iš jų:

- Ilgalaikiam turtui įsigyti (priskaičiuota turto, įsigyto pagal Norvegijos finansinio mechanizmo finansuojamo projekto „Infekcinių ligų prevencijos ir epidemiologinės priežiūros sistemos gerinimas Lietuvoje“ įgyvendinimo sutartį Nr. 2004-LT0034-IP-1NOR, nusidėvėjimo suma) – 177 590,28 Lt;

- Atsargoms įsigyti (lėšos panaudotos sveikatos priežiūros įstaigų vakcinavimo poreikiams tenkinti, skiepai išdalijami pagal VLK patvirtintą sąrašą) – 10 441 460,65 Lt. Perduota skiepų kitiems viešojo sektoriaus subjektams – 5 355 968,20 Lt, savo reikmėms – 508 668,91 Lt.

Kitoms išlaidoms – 96 845,87 Lt. Konferencijų, mokymų ir užkrečiamųjų ligų prevencijos renginių organizavimo išlaidos.

12 pastaba. Pagrindinės veiklos kitos pajamos – 322 342,51 Lt. Tai pajamos, gautos už suteiktas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas – pacientų skiepus. Palyginus su praėjusiais metais jos sumažėjo daugiau nei 6 kartus dėl laboratorijos ir su ja susijusių funkcijų perdavimo Nacionalinei visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijai.

13 pastaba. Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos – 1 846 662,77 Lt, iš jų:

- Darbo užmokesčio sąnaudos – 1 411 947,67 Lt;
- Socialinio draudimo sąnaudos – 434 715,10 Lt.

Darbo užmokesčio sąnaudos palyginus su praėjusiais metais sumažėjo daugiau nei 1,5 karto dėl pareigybių sąrašo etatų sumažinimo iki 54. Darbuotojų skaičius sumažėjo nuo 93 iki 63. Išsamesnė informacija pateikta priede prie aiškinamojo rašto „Pagrindinės veiklos sąnaudų pastabos, 1 pastaba“.

14 pastaba. Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas – 206 168,01 Lt sudaro tik ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo išlaidos.

Ši suma 2 269,81 Lt mažesnė palyginus su 12 VSAFAS 1 priedo 9 eilute „dėl parduoto automobilio likutinės vertės nurašymo“.

15 pastaba. Komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudos – 192 379,97 Lt, iš jų:

- Ryšių paslaugos – 48 088,16 Lt;
- Komunalinių paslaugų sąnaudos – 144 291,81 Lt.

Direktorius

Saulius Čaplinskas

Vyriausioji finansininkė

Jolanta Moro